Eroi contemporani

Haroun Tazieff sau detectivul infernului

Haroun Tazieff, este fără îndoială, una dintre personalitățile cele mai complexe și interesante ale zilelor noastre.

Inginer, agronom și geolog, profesor la Universitatea din Bruxelles, el a fost tentat de timpuriu de vastele întinderi neexplorate, de marile fenomene naturale, erupții și mareе, de surprinzătoarea varietate a componentelor solului, de farmecul munților și oceanelor.

Om cu profundă cultură intelectuală, bine pregătit fizic, îndrăzneț și minat în permanență de curiozitate științifică, el e considerat făuritorul unei noi științe: vulcanologia.

Singur, sau însoțit, a

escaladat nenumărați vulcani stinși sau activi, din toate cele 5 continente; a coborît înăuntrul craterelor spumegînde, filmînd, fotografiind, notînd sau luînd probe de lave, de rocă, de gaze. A explorat peste o sută de vulcani și afirmă cu seninătate că i-au mai rămas pentru restul vieții, vreo 3 000.

Departe de a fi gratuite exhibiții publicitare, aceste temerare incursiuni, aproape de temperaturi de 1 200° în necunoscuta lume infernală în care prețul contemplării unui fenomen poate fi moartea, sub ploaia de bombe incandescente și la un pas de hăul de foc, sînt puse în slujba unei înalte idei umanistice.

Tazieff și colaboratorii săi studiază fenomenele erupției, încercînd să le facă nevătămătoare, să le prevină sau să le pună energia în slujba omului (geotermica). Cu acest scop a înfruntat monștrii de foc, care în timpul anilor au făcut numeroase victime omenești (Tambora 92 000, Krakatoa 36 000, Merapi 10 000).

„Vulcanii, *spune Tazieff*, sînt primejdioși, dar diabolic de atrăgători". *După afirmațiile lui nu există doi vulcani identici, nu numai în ce privește forma, dar nici din punctul de vedere al compoziției lavei.*

Lucrările lui: „Cratere și flăcări", „Apă și foc", „Vulcanii", „Întîlnire cu diavolul", „Cînd pămîntul se cutremură" *(ultimele două apărute și la noi) sînt adevărate studii despre vulcani, dublate de emoționante descrieri de escalade, de interesante observații asupra populațiilor băștinașe.*

Unul din secretele lui Tazieff: e un savant dublat de un excepțional alpinist. De fapt, în tinerețe a fost un sportiv de performanță și cea mai mare plăcere a lui e astăzi, la peste 51 de ani, un meci de rugby săptămînal.

Fostul participant la rezistența antifascistă din Franța, alpinist îndrăzneț și profesor erudit, Haroun Tazieff — continuă să escaladeze piscuri și să coboare în cratere, luptînd împotriva formidabililor monștri de foc, cu pasiune și perseverență, așa cum a făcut-o o viață întreagă.

Dorin ALMĂȘAN

CULESE DIN DIVIZIE

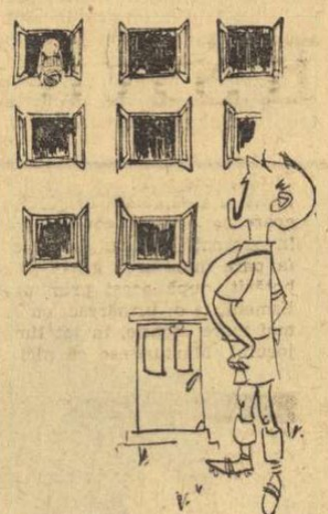

● Studenții craioveni sînt iarăși lideri! Olteni fiind, trebuie să ne dovedească, în continuare, că nu e vorba... de o glumă!

● Farul, la un moment dat, a condus la Pitești cu 2—0! Dar pînă la urmă a pierdut cu 2—3! Ale vieții... valuri! E vorba și de un paradox: Farul a pierdut tocmai cînd înaintașii săi reușiseră să marcheze mai mult de un gol într-un meci.

● Crișul, pe teren propriu, a mai pierdut un punct... de sprijin!

● După o absență îndelungată, Radu Nunweiller a făcut un meci mare, cu Steaua, pentru ca apoi să reintre în anonimat.

Mai trebuie să stea cîtva timp pe tușă pentru a face încă un meci bun?

● O observație pe marginea jocului tînărului rapidist Dumitru: controlează tot atît de bine mingea, ca și picioarele adversarilor...

Bogdan BURILEANU
D. MAZILU

Grama de la Progresul a tras un șut și mingea a intrat pe fereastra unei clădiri din apropierea stadionului.

— Măi fraților, de ce nu închideți... ferestrele?

Desen de V. VASILIU

BUCĂTARII ȘI... JOCURILE OLIMPICE

Multe țări includ în loturile lor olimpice și cîte un bucătar, care are misiunea de a prepara mîncăruri specifice popoarelor respective, asigurînd astfel sportivilor o alimentație identică cu cea de acasă.

Bucătari în loturile olimpice mai pot fi întîlniți însă (ce e drept, mai rar) și din cu totul alte considerente. Fiind performeri valoroși, unii maeștri ai polonicului își cîștigă locul chiar printre sportivii care reprezintă o țară la J.O. Ne amintim de bucătarul din Aalberg, Egon Zimmermann, care, în 1964, la Olimpiada de iarnă de la Innsbruck a cucerit medalia de aur a probei de coborîre. Recent, un coleg de breaslă al austriacului s-a afirmat pe plan sportiv, intrînd în vederile selecționerilor olimpici. Bucătarul marelui hotel budapestan Szabadsag, Tamas Wichmann, a obținut rezultate remarcabile în probele de canoe dublu — 1 000 metri (împreună cu G. Pertrikovics). Echipajul lor este considerat de specialiști printre favoritele viitorului concurs de pe apele lacului Xochimilco.

SANTIAGO BERNABEU (PREȘEDINTELE LUI REAL MADRID):

„FOTBALUL SE ÎNSTRĂINEAZĂ TOT MAI MULT DE RAȚIUNEA LUI INIȚIALĂ"

În vestiare, după un antrenament: Don Santiago y sus muchachos

SANTIAGO BERNABEU a fost, probabil, în tinerețe un om voinic. Acum are 73 de ani, este ușor încovoiat și fața lui lată, crestată de scurgerea vremii și de emoțiile de tot felul exprimă un amestec de înțelegere, resemnare și oboseală. Ochii, în schimb, conțin încă o secretă energie. O mînă lată, ca și chipul său, ține între degete un trabuc uitat și stins.

Președintele lui REAL MADRID discută cu francheță, mărturisindu-ne de la început stima sa pentru presa sportivă. După cîteva ceasuri petrecute împreună, am înțeles că interlocutorul meu, SANTIAGO BERNABEU, e un personaj ce aparține istoriei moderne a fotbalului.

NUMAI FOTBALUL CONSTRUIT PE PRINCIPII MORALE MERITĂ SĂ EXISTE

— Dintre componentele acestui sport, pe care o considerați primordială?

— Morala, în sens de onestitate. Dacă relațiile din interiorul unui club, sau din sfera mai largă a fotbalului național sînt morale, atunci fotbalul merită să existe. În caz contrar, fotbalul devine un mediu deformant, generînd tipuri umane execrabile. Este credința mea cea mai adîncă, reconfirmată în toate circumstanțele, pe care m-am străduit s-o slujesc în cei 25 de ani, de cînd sînt președintele lui Real Madrid.

— De unde apreciați că începe instaurarea sau alterarea relațiilor de moralitate din perimetrul unui club?

— Există cîteva laturi esențiale: conducerea clubului să fie alcătuită din amatori, din oameni dezinteresați, iar jucătorii să adere la un statut clar, sincer, nu mascat. Iată începutul drumului. Dar pînă la capătul său mai sînt multe de făcut, în pofida a numeroase impedimente.

— În corelație cu aceste puncte de vedere, cum apreciați că trebuie să fie și să acționeze președintele unui club de fotbal?

— Înainte de toate, președintele trebuie să fie un om integru. Apoi să-și aleagă colaboratori onești și competenți. Iar împreună cu ei să declanșeze și să mențină un climat de neinduplecată moralitate. Să caute și să prefere jucători corecți, sinceri, cu disponibilitate sufletească pentru prietenie. Să renunțe la acei fotbaliști lipsiți de onestitate, chiar dacă au mare valoare sportivă. În sfîrșit, să angajeze antrenori și funcționari loiali. Noi, la Real, am izbutit să împlinim această profesiune de credință.

— Care sînt metodele dv de lucru?

— Am tot mai puțină forță să conduc, dar tot mai multă experiență. Metodele mele exprimă convingerile mele. Eu nu comand, eu rog. Nu cred în eficacitatea pedepselor, a liniei dure. La Real foarte rar e sancționat cineva, dar sincer să fiu nici nu este nevoie. Cu seriozitate, sinceritate și omenie se pot rezolva toate. Fotbalul e un joc de copii, iar fotbaliștii păstrează mult din psihologia acestei virste. De aceea, trebuie să știi cum să te porți cu ei după mari victorii sau după mari înfringeri mai ales. Pînă și modul cum se intră în vestiarul jucătorilor are importanță, trebuie făcut cu oarecare artă. Crisparea, iritarea, neliniștea dăunează. O echipă nu e un cal pe care să-l conduci cravașîndu-l. Acest sport are un limbaj propriu. Trebuie găsit, utilizat și păstrat. Apoi, în fotbal trebuie să știi să aștepți, să ai o răbdare de Sisif și o etică inflexibilă. Cînd o mare personalitate (un membru susținător de vază) vine și ne cere ca Realul să cîștige cutare meci prin orice mijloace, eu îl rog să ne părăsească. O victorie obținută fără scrupule, cu o perceptibilă indiferență față de mijloace, e demnă de dispreț. Un club este o entitate vie. Forța sa crește paralel cu sănătatea lui morală, cu vigoarea aspirației membrilor săi spre nobila umanitate a sportului.

Interviul nostru

IMI PLAC FOTBALIȘTII CE ÎNȚELEG CARACTERUL TRECĂTOR AL GLORIEI

— Ce date ne poate oferi experiența dv despre psihologia și reacțiile jucătorului de fotbal de-a lungul etapelor evoluției sale?

— Fotbalistul e un tip determinat de un sport cu numeroase particularități, greu de înțeles și de condus dacă nu cunoști resorturile cele mai intime ale condiției sale. Fotbalul poate face dintr-un tînăr de 18—19 ani o celebritate. Îi poate aduce peste noapte bani mulți, prețuire unanimă, o imensă publicitate. Dar pentru unii dintre ei, pentru cei cu un caracter labil, insuficient format, tocmai această bruscă ascensiune determină începutul derutei. Pentru mine, jucătorii tineri care-și cumpără repede o mașină scumpă, încep să se preocupe de eleganță și duc o viață boemă, nu promit nimic bun și sînt aproape pe sigur că se vor rata. La fel și cei ce vor să cîștige în toate direcțiile de pe urma fotbalului, dar se antrenează puțin, motivînd că își fac studiile. Îmi plac acei fotbaliști care sînt și știu să rămînă oameni simpli, sobri.

Dar mai există și alte chestiuni dificile. Într-o echipă tinerii joacă și trăiesc alături de fotbaliștii mai virstnici. Tinerii comit marea greșeală de a interpreta această coexistență drept semn de egalitate. Joc în echipă cu Di Stefano, sînt ca Di Stefano, toate mi se cuvin aidoma, consideră aceștia. Și atunci, ei vor nu numai să joace asemenea celebrilor lor colegi (nimic rău în asta), ci să și trăiască asemenea lor, la standardul acestora, uitînd, evident, că celebrităților de lîngă ei au muncit ani de zile cu ardoare pînă să dobîndească o situație materială solidă. Discut foarte mult cu jucătorii mei despre toate aceste primejdii și la noi, la Real, fotbaliștii au fost și sînt, în urma tradiției și a unor eforturi mereu reînnoite, niște oameni morali, cu picioarele pe pămînt. Dar, deseori, stau și mă întreb dacă un om de 73 de ani ca mine mai trebuie să fie președintele unui club, adică mai poate conduce, mai poate înțelege și se mai poate face înțeles de către niște tineri de 18—20 de ani. Viața și concepția despre viață s-au schimbat într-atît, încît, deși apăr (sînt convins) niște norme și principii de o valabilitate perenă, mă tem să nu fiu taxat drept anacronic de către generația actuală. Mai ales că, în privința recunoștinței, experiența mi-a sugerat o butadă: „Există pe lume trei ființe nerecunoscătoare: pisicile, nepoții și jucătorii de fotbal".

CINE ȘI CE AMENINȚĂ FENOMENUL-FOTBAL

— Cum apreciați fenomenul-fotbal în contextul societății moderne?

Di Stefano „sinonimul" Realului, la București, față-n față cu Nunweiller III, în partida Dinamo — Real disputată pe stadionul „23 August"

— Îmi pare cel mai comentat. Stîrnește un interes enorm. Afluența spectatorilor și atenția acordată de către presă sînt elocvente pentru vivacitatea lui actuală și, de aceea, nu sînt de acord cu cei ce susțin în prezent că fotbalul ar fi început să moară. Dar, în această etapă glorioasă trebuie să înțelegem că fotbalul este serios amenințat. Pe de o parte de către public, pretutindeni subiectiv și capricios. Cerînd numai succese, publicul ignoră rațiunile morale ale fotbalului și solicită indirect jertfirea acestora. Dar pentru că fotbalul interesează tot mai multă lume și fiindcă tot mai multă lume poate ajunge, din cauza lui, în divorț cu principiile eticii, responsabilitatea celor ce ne ocupăm direct de activitatea fotbalistică devine din ce în ce mai mare. Trebuie căutată o ieșire.

Fotbalul este, de asemenea, periclitat și de către arbitraj. Ce vom face dacă arbitrajul va continua pe linia actuală? Timorați adesea de un stadion „incendiat", arbitrii comit greșeli grave care impietează morala. Ei risipesc în acest mod rodul străduințelor noastre pentru educarea jucătorilor. Mă nemulțumește seninătatea celor care afirmă că pentru ameliorarea arbitrajelor nu există soluții. Toate pe lumea aceasta se pot rezolva. Există modalități corective ce s-ar putea aplica imediat. De ce timpul de joc efectiv nu este cronometrat automat ca la baschet? De ce dacă la o fază controversată se dovedește cu trei fotografii, de exemplu, grava greșeală a unui arbitru, acesta nu este repudiat?

Dar, în primă instanță, însăși evoluția fotbalului amenință viitorul acestuia. El evoluează obiectiv și aproape pretutindeni spre forme de organizare industriale. Altă cale nu există și tocmai această tendință tiranică îi va declanșa sfîrșitul. Fotbalul se înstrăinează tot mai mult de rațiunea lui inițială. A fost un sport și tinde să ajungă o industrie.

— Sînteți orgolios, d-le Bernabeu? Succesele Realului vă flatează?

— În Spania, tot mai multe echipe se ridică împotriva autorității Realului, decretînd la începutul campionatului că vor învinge. Eu tac și cer mereu jucătorilor mei să joace bine, să nu se preocupe de duritățI, să nu răspundă la provocări. Numai cei ce încep un campionat cu ideea să-l cîștige sînt vanitoși. Nu gîndesc așa și victoriile Realului vin fără să ne facem din aceasta o obsesie.

— Văd pe reverul hainei dv bareta Legiunii de Onoare. Cu ce ocazie ați primit această înaltă distincție franceză?

— Mi-a fost înmînată de către domnii Couve de Murville și Maurice Herzog în numele guvernului francez, care a avut amabilitatea să mă aprecieze drept cel mai popular conducător de club din lume.

— D-le Bernabeu, regretați sau nu că ați oferit fotbalului atîția ani din viața dv?

— Cînd afirm că am de ce să regret, prietenii mă contrazic, nu-mi dau dreptate. Iar atunci cînd încerc să nu regret, simt undeva în conștiința mea un vag sentiment de nesinceritate față de mine însumi.

Romulus BALABAN

Albumul cu amintiri

Iată unsprezecele nostru: DAVID (care cu prilejul acestui meci avea să fie supranumit „Il dio") — SFERA, LENGHERIU — VINTILĂ, IUHAS, LUPAȘ — BINDEA, MIHAILESCU, BARATKI, REUTER și GICĂ POPESCU.

O fotografie pe care o vor privi cu nostalgie nu numai eroii ei, ci și amatorii de sport mai virstnici, colegi de generație cu acești mari fotbaliști, pe care i-au admirat și aplaudat în urmă cu 30 de ani.

Dar îi vor recunoaște ei oare?

Mai bine să-i ajutăm, prezentînd lotul echipei noastre reprezentative de fotbal din 1940, la un antrenament, pe un teren din Roma, înaintea meciului cu Italia — campioană mondială. De la stînga la dreapta (sus): PETRESCU, BOGDAN, LENGHERIU, BINDEA, MIHĂILESCU, LUPAȘ, BARATKI, ȘICLOVAN (actualul secretar general al F.R.F.), REUTER, SFERA, VIRGIL ECONOMU (pe atunci selecționer). Jos: PETRICĂ RĂDULESCU, MIRCEA DAVID, VINTILĂ, IUHAS, GICĂ POPESCU.

Partida, disputată la 14 aprilie 1940, s-a încheiat cu victoria, la mare luptă a italienilor: 2—1 (0—0), după ce echipa României a deschis scorul, în min. 47, prin Baratki.

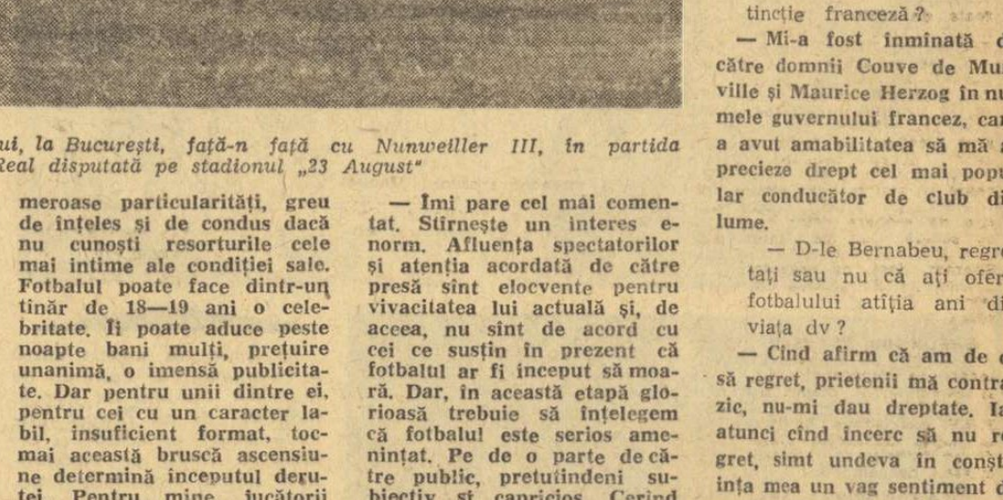

GREȘEALĂ?

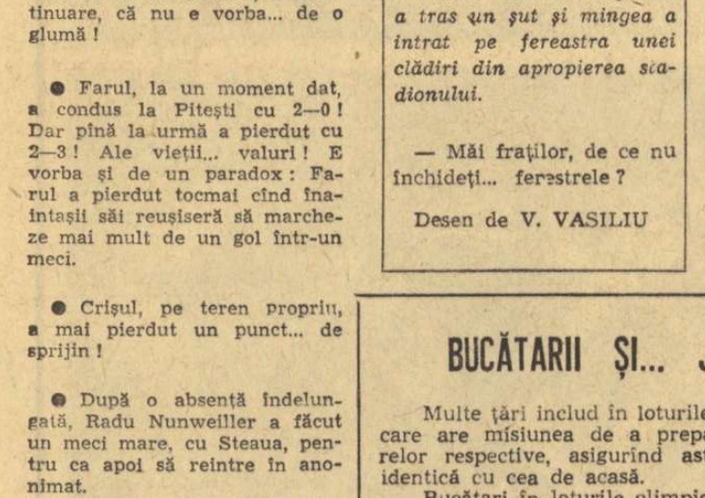

Nu! Paginatorul nostru nu a greșit așezînd astfel fotografia alăturată și nu încercați să întoarceți ziarul, pentru a o privi de sus sau dintr-o parte.

Și — oricît de curios ar părea — poziția atletului înfățișat aci este absolut corectă. Este aruncătorul de greutate **George Woods**, care „pendulează" acut după ce a trimis bila de metal la 20,73 m!

Instantaneul acesta a fost luat la concursul de selecție al „olimpicilor" americani, la South Lake Tahoe, cu care prilej Woods a obținut primul loc, lăsînd în urmă pe toți specialiștii probei, inclusiv recordmanul mondial Randy Matson.

Foto: ASSOCIATED PRESS